

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ

Магістр

Факультет: **Геоінформаційних систем і управління територіями**

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Ректор

П.М.Куліков

ПРОГРАМА

вступного фахового випробування для вступу на навчання для
отримання ступеня магістр зі спеціальності

193 «Геодезія та землеустрій»

спеціалізація «Геодезія»

Затверджено на засіданні
приймальної комісії,
протокол № 4
від « 18 » лютого 2019 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступні випробування проводяться фаховою атестаційною комісією для осіб, які отримали ступінь бакалавра і бажають продовжити навчання. Магістр з геодезії може виконувати аргументоване техніко-економічне обґрунтування доцільності впровадження методів геодезії в досліджуваній галузі; володіє методами і технологіями збирання інформації, її систематизації та класифікації відповідно до поставленого завдання, розроблення проектних рішень щодо методів, технологій та програмного забезпечення для виконання геодезичних робіт різного призначення; володіє сучасною геодезичною технікою і технологією, методами математичної обробки геодезичних вимірювань, оцінювання якості геопросторових даних та комп'ютерного оброблення результатів топографо-геодезичних знімів і даних дистанційного зондування землі; володіє базовими методами та технологіями в сфері процесів будівельного виробництва, проектування та розрахунку інженерних споруд; володіє методами проектування, створення і управління системами геодезичного моніторингу на глобальному, регіональному та локальному рівнях для вирішення прикладних інженерних завдань та фундаментальних завдань наук про Землю; володіє методами і технологіями моделювання, аналізу та інтерпретації геодезичної інформації з використанням прикладного програмного забезпечення; володіє методами організації топографо-геодезичного виробництва від польових вимірювань до менеджменту та реалізації різноманітної картографо-геодезичної продукції на основі використання знань з основ законодавства, економіки та управління виробництвом; володіє методами організації та проведення науково-дослідних робіт з розроблення і впровадження геодезичних технологій та методів в сферах вирішення фундаментальних завдань геодезії, проектування, будівництва і експлуатації інженерних споруд, моніторингу навколишнього природного середовища; може здійснювати викладання дисциплін геодезичного циклу в навчальному закладі.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1 Дисципліна «Геодезія»

1. Відомості про фігуру Землі. Геоїд, референц-еліпсоїд.
2. Системи координат в геодезії (астрономічні, геодезичні, просторові).
3. Системи висот в геодезії (абсолютні, відносні).
4. Плани, карти та профілі земної поверхні.
5. Поняття масштабу. Чисельний, лінійний, поперечний, іменований масштаби. Точність масштабу.
6. Розграфлення і номенклатура топографічних карт і планів.
7. Умовні знаки планів і карт.
8. Зображення рельєфу на планах і картах.
9. Будови і основні частини теодолітів.
10. Перевірки та юстирування теодолітів
11. Вимірювання горизонтальних та вертикальних кутів.
12. Методики і способи вимірювання та обчислення відстаней.
13. Поняття про компарування рулетки.
14. Сучасні геодезичні електронні прилади.
15. Види нівелювання. Прилади.
16. Перевірки та юстирування нівелірів.
17. Спосіб геометричного нівелювання.
18. Тригонометричне нівелювання.
19. Теодолітна зйомка.
20. Способи зйомки ситуації місцевості.
21. Тахеометрична зйомка. Технологія виконання. Застосування електронних тахеометрів.
22. Побудова планів по даним теодолітної та тахеометричної зйомки.
23. Сутність мензульної зйомки.
24. Прямі та зворотні геодезичні задачі на площині.
25. Обробка теодолітного ходу.

26. Вирівнювання висотних мереж зйомочної основи.
27. Планові геодезичні мережі згущення. Спеціальні призначення. Методи побудови.
28. Полігонометрія згущення. Категорії ходів. Характеристика полігонометрії згущення.
29. Повздовжній та поперечний зсуви в полігонометрії.
30. Середні квадратичні похибки положення точки в ходах полігонометрії різного виду.
31. Проектування полігонометрії згущення. Склад робіт.
32. Вимоги до проектування полігонометрії та розміщення пунктів.
33. Розрахунок точності запроєктованих ходів полігонометрії. Прямий та обернений розрахунок.
34. Рекогностування запроєктованих ходів полігонометрії.
35. Закріплення пунктів полігонометрії в забудованих та незабудованих територіях.
36. Ґрунтові та стінні знаки полігонометрії.
37. Кутові виміри в полігонометрії.
38. Прилади для вимірювання кутів в полігонометрії, методи вимірювань.
39. Джерела похибок при вимірюванні кутів в полігонометрії.
40. Лінійні виміри в полігонометрії. Методи вимірювань, їх точність.
41. Компарування приладів для лінійних вимірів. (рулетки, дротини, електронно-оптичні прилади).
42. Рівняння мірного приладу при компаруванні.
43. Прив'язка полігонометрії. Призначення. Методи.
44. Засічки, їх схеми та характеристики. Вирівнювання засічок.
45. Прив'язка до стінних знаків полігонометрії.
46. Попередні обчислення в полігонометрії.
47. Оцінка точності виміряних величин (кутів і ліній) в полігонометрії.
48. Висотні мережі згущення. Методи побудови. Класи, точність.

49. Прилади для побудови висотних мереж згущення. Інструктивні вимоги. Закріплення ходів нівелювання. Репери.
50. Польові роботи при нівелювання III та IV класів. Журнали. Їх обробка.
51. Джерела похибок при нівелюванні III класу.
52. Розрахунок точності нівелірних ходів.
53. Попередні і кінцеві обчислення при побудові нівелірних мереж згущення.
54. Правила побудови ДГМ. Загальні положення.
55. Правила побудови ДГМ. Системи відліку координат і часу.
56. Правила побудови ДГМ. Структура мережі.
57. Правила побудови ДГМ. Спеціальні мережі.
58. Правила побудови ДГМ. Висотні мережі.
59. Геодезичне нівелювання. Прилади. Принцип нівелювання. Точність геодезичного нівелювання.
60. Високоточне геометричне нівелювання. Прилади.
61. Джерела похибок при високоточному геометричному нівелюванні.
62. Компенсатори, їх види і способи компенсації.
63. Польові роботи при нівелюванні II та I класів.

2.2 Дисципліна «Математична обробка геодезичних вимірів»

1. Види вимірів. Класифікація похибок вимірів.
2. Властивості випадкових похибок.
3. Події. Види подій. Теореми теорії ймовірностей.
4. Випадкові величини. Закони розподілу випадкових величин.
5. Обробка рівноточних та нерівноточних вимірів.
6. Оцінка точності функцій виміряних величин.
7. Розрахунок точності вимірів величин.
8. Параметричний спосіб вирівнювання.
9. Визначення та види параметричних рівнянь поправок.

10. Обчислення коефіцієнтів нормальних рівнянь.
11. Нормальні рівняння. Контролі при розв'язанні нормальних рівнянь.
12. Визначення коефіцієнтів оберненої матриці.
13. Обчислення оберненої функції. Оцінка точності.
14. Корелатний спосіб вирівнювання.
15. Види лінійних та нелінійних умовних рівнянь поправок.
16. Обчислення нев'язок математичних умов.
17. Нормальні рівняння в корелатному способі.
18. Визначення обернених вагових функцій. Оцінка точності.

2.3 Дисципліна «Фотограмметрія та дистанційне зондування»

1. Класифікація фотограмметрії.
2. Елементи центральної проєкції.
3. Побудова зображення у центральній проєкції.
4. Системи координат, перетворення систем координат.
5. Побудова зображення в оптичних системах.
6. Фізичні характеристики фотографічного знімання.
7. Аерозйомка. Основні технічні вимоги до зйомок.
8. Розрахунок параметрів аерозйомок.
9. Елементи орієнтування аерознімків.
10. Зв'язок відповідних точок місцевості і знімка.
11. Масштаб аерознімка.
12. Спотворення зображення точок, викликане кутами нахилу і рельєфом місцевості.
13. Трансформування аерознімків.
14. Дешифрування аерознімків.
15. Координати та паралакси точок.
16. Елементи орієнтування пари знімків.
17. Залежність між координатами пари знімків і місцевості.

18. Елементи взаємного орієнтування.
19. Побудова фотограмметричної моделі, її зовнішнє орієнтування.
20. Деформація фотограмметричної моделі.
21. Афінна модель.
22. Призначення, сутність і класифікація просторової фототріангуляції.
23. Аналітична маршрутна і блочна фото тріангуляція, її точність.
24. Універсальні прилади.
25. Обробка знімків на універсальних приладах.
26. Планово-висотна прив'язка аерознімків.
27. Методи складання і поновлення топографічних карт.
28. Фототеодолітне знімання, елементи орієнтування наземних знімків, залежність між координатами точок місцевості і знімка.
29. Точність наземної стереофотограмметричної зйомки.
30. Дистанційне зондування землі.

2.4 Дисципліна «Вища геодезія»

1. Основні поняття і визначення: геоїд, квазігеоїд, земний еліпсоїд, Нормальна Земля, фундаментальні геодезичні сталі, референц-еліпсоїд Красовського, інші референц-системи.
2. Системи координат, які використовуються у сфероїдичній геодезії.
3. Геодезичні координати.
4. Зведена та геоцентрична широти.
5. Система просторових координат.
6. Сфероїдичні трикутники в геодезичних побудовах та умови їх заміни сферичними трикутниками.
7. Загальні відомості про методи розв'язання малих сферичних трикутників.
8. Головні геодезичні задачі, їх зміст та необхідна точність їх розв'язання.

9. Загальні умови розв'язання головних геодезичних задач на еліпсоїді.
10. Конформне зображення еліпсоїда на площині, умови такого зображення.
11. Поперечна циліндрична проекція Гаусса.
12. Основні рівняння проекції Гаусса-Крюгера.
13. Координатні зони.
14. Загальні формули переходу однієї системи плоских координат до іншої.
15. Основні характеристики гравітаційного поля Землі.
16. Нормальне гравітаційне поле.
17. Аномальне гравітаційне поле.
18. Гравітаційні карти, вимоги до їх складання та призначення гравіметричних карт.
19. Відхилення прямовисних ліній і визначення висот квазігеоїда. Гравіметричний, астрономо-геодезичний та астрономо-гравіметричний методи виведення відхилень прямовисних ліній.
20. Вплив відхилень прямовисної лінії на результати геодезичних вимірювань.
21. Визначення перевищень квазігеоїда.
22. Системи геопотенціальних висот, зв'язок між ними.
23. Обчислення різниці нормальних висот.
24. Геодезичні висоти.
25. Редукування виміряних величин на поверхню референц-еліпсоїда.
26. Поправки у виміряні величини за відхилення прямовисних ліній та за геодезичні висоти.
27. Вимоги до точності визначення відхилень прямовисних ліній та висот при редукуванні.
28. Вирівнювання великих астрономо-геодезичних мереж.
29. Полігональний метод вирівнювання.

30. Проблеми, задачі і методи спільного вирівнювання астрономо-геодезичної мережі.

2.5 Дисципліна «Інженерна геодезія»

1. Вибір поверхні відносності і системи координат. Компенсована система координат
  - а) призначення, види і особливості побудови;
  - б) планові мережі;
  - в) висотні мережі.
2. Геодезична підготовка проекту горизонтального планування територій:
  - а) геодезична підготовка проекту;
  - б) перенесення в натуру проектних кутів, довжин ліній, позначок, ухилів і створів;
  - в) способи полярних і прямокутних координат, кутової і лінійної засічок.
3. Загальні характеристики вишукувань інженерних споруд:
  - а) топографо-геодезичні вишукування інженерних споруд;
  - б) економічні, геоморфологічні, геологічні і гідрологічні вишукування;
  - в) знімання підземних комунікацій.
4. Трасування лінійних споруд:
  - а) камеральне трасування;
  - б) польове трасування;
  - в) автоматизована система трасування і проектування лінійних споруд.
5. Геодезичні роботи при вишукуванні і будівництві дорожньо-транспортних споруд:
  - а) дорожні вишукування і поновлення траси;
  - б) розпланування кривої, серпантину, примикання доріг в одному і різних рівнях;
  - в) розпланування земляного полотна, залізничних кривих і стрілкових переводів.

6. Вишукування і розпланування мостових переходів:
  - а) вибір місця мостового переходу і його довжини, знімальні роботи і передача позначок через великі водостоки;
  - б) опорна розпланувальна мережі при будівництві мосту;
  - в) розпланування центрів опор моста, прогони.
7. Вишукування і розпланування магістральних трубопроводів і ліній електропередач:
  - а) камеральні і аерофотознімальні роботи при вишукуванні магістральних трубопроводів і ліній електропередач;
  - б) розпланувальні роботи при будівництві магістральних трубопроводів;
  - в) розпланувальні роботи при будівництві ліній електропередач.
8. Вишукування і розпланувальні роботи при будівництві аеропортів:
  - а) геодезична основа знімачів майданчиків і підходів;
  - б) розпланування і закріплення осей льотного поля;
  - в) розмічування зльотно-посадкової смуги, РД – рульової доріжки, МС – місця стоянки літаків.
9. Геодезичні роботи при будівництві тунелів:
  - а) графічний та аналітичний способи проєктування траси тунелю;
  - б) геодезично-маркшейдерська основа траси тунелю;
  - в) орієнтування підземних виробок та маркшейдерські роботи при проходці тунелю щитовим способом.
10. Вишукування гідротехнічних споруд.
  - а) Топографічні матеріали для проєктування гідротехнічних споруд;
  - б) геодезичні роботи при гідрологічних вишукуваннях;
  - в) геодезичні роботи при геологічних і гідрологічних вишукуваннях.
11. Геодезичні роботи при будівництві гідротехнічних споруд:
  - а) винос в на натуру проєктного контуру водосховища;
  - б) розпланувальні роботи при будівництві гідровузла;
  - в) геодезичні роботи при монтажі обладнання на гідровузлі.

12. Розмічувальні мережі при будівництві комплексу інженерних споруд та окремих будівель

а) планова розмічувальна мережа будівельного майданчику (РМБМ) при будівництві комплексу будівель (призначення, види, схеми, точність, закріплення, технології).

б) планова зовнішня геодезична розмічувальна основа (ЗГРО) будівлі (призначення, види, схеми, точність, закріплення, технології).

в) зовнішня просторова геодезична мережа будівельного майданчику.

13. Геодезичні роботи в цивільному будівництві

а) Внутрішня геодезична розмічувальна основа (ВГРО) будівлі (призначення, види, схеми, точність, знаки);

передача точок ВГРО на монтажний горизонт.

б) Розмічування контурних ліній котловану; геодезичне забезпечення розробки котловану; розмічувальне та виконавче креслення котловану.

в) Розмічування осей будівель; передача осей на дно котлованів та на монтажні горизонти; розмічування на монтажних горизонтах.

14. Геодезичні роботи в промисловому будівництві

а) геодезичне забезпечення монтажу залізобетонних та металевих колон в плані, по вертикалі та по висоті; геодезичне забезпечення створення монолітних колон.

б) геодезичне забезпечення монтажу промислового обладнання.

в) геодезичне забезпечення монтажу фундаментів для з/б колон, металевих колон, стрічкових та монолітних фундаментів.

15. Топографо-геодезичні роботи щодо створення проекту планування та забудови міст

а) використання матеріалів вишукувань в проектах планування та забудови міст;

зміст та сутність топографо-геодезичних робіт при геодезичних вишукуваннях для проектів планування та забудови міст.

б) особливості топографічної зйомки забудованої території; зйомка
в) особливості зйомки забудованих територій. Визначення масштабу знімання.

16. Геодезичні роботи при виносі в натуру проекту планування та забудови

а) Винос в натуру проекту планування та забудови на прикладі міського району та кварталу.

б) Винос в натуру червоних ліній в містобудівному середовищі.

в) Винос в натуру проекту вертикального планування.

17. Геодезичний моніторинг інженерних споруд

а) Геодезичні роботи при спостереженні за осіданням споруд.

б) Геодезичні роботи при спостереженні за горизонтальними зміщеннями та кренами споруд.

в) Геодезичні роботи при спостереженні за деформаціями споруд.

18. Виконавчі знімання

а) Призначення та способи виконавчої зйомки.

б) Виконавча зйомка способом бокового нівелювання.

в) Складання виконавчих креслень пальового поля, котловану, фундаментів, несучих колон та стін, плит перекриття.

19. Геодезичні роботи при монтажу і вивірці технологічного обладнання.

20. Організація і планування інженерно-геодезичних робіт:

а) організація геодезичних робіт в будівництві;

б) принципи планування інженерно-геодезичних робіт;

в) техніка безпеки при виконанні інженерно-геодезичних робіт.

Голова фахової комісії

2

Р.В. Шульц